СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 41. Джерзі Сіти, Н. Дж., пятниця, 21-го лютого 1941. No. 41. Jersey City, N. J., Friday, February 21, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки. ПЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки. Тел. „Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЗАТВЕРДЖЕНО НОВУ ГРАНИЦЮ ЗАДОВЖЕННЯ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт затвердив закон, яким підвищено границю задовження державної каси до 65 біліонів долярів. Внаслідок цього підвищення на кожну голову в Злучених Державах Америки припаде довг у висоті $500. Дотепер довг виносив $377. Тепер департамент фінансів пічне видавати нові державні бонди, платні урядом, у коротших і довших реченцях. Довгореченцеві бонди будуть сплачені не скорше, як по 1960 р. Водночас департамент видрукує марки, від 25 ц. до $6.25, які можна буде купувати і наліплювати собі на книжечку, даючи в той спосіб урядови маленькі позички для переведення кампанії зброєння. Дотепер обчислено, що та кампанія зброєння коштуватиме 30 біліонів долярів.

ПРИЇЗД МИХАЙЛА ГОЛИНСЬКОГО.

НЮ ЙОРК. — До Америки повернув з Канади відомий український оперовий співак, п. Михайло Голинський і тут задумує поселитись на стало, а навіть вибрати громадянські папери. До Америки він прибув перший раз в листопаді 1938 р. і по короткім побуті, полученім з концертовими виступами він удався на певний час до Канади, звідки, одначе, внаслідок воєнних загострень, важко йому було повернути назад до Америки. По майже однорічнім побуті в Канаді, де п. Голинський виступав у чисельних концертових виступах здобуваючи від канадійських критиків першорядні рецензії, йому таки вдалось добитись дозволу на поновний вїзд сюди. Тут він плянує цілий ряд концертових виступів.

СЕНАТОР ЗМІНИВ ДУМКУ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Бей[illegible] лайни виголосив у сенаті сильну промову, в якій піддержував законопроект ч. 1776, а навіть наклікав Америку до інтервенції. Інтервенції він ще не утотожнював з війною, але порівнював її до свого роду безкровної війни. Він також стверджував, що це дасть причину для тоталітарних держав як акт війни, але що з того? Хай вони виповідають війну. Америка мусить бути приготована і на це, бо це в інтересі Америки не допустити до вигри тоталітарних держав, говорив він. Та тут сенатор Гвілер з Монтани, який є завзятий ізоляціоніст пригадав сенаторові Бейліму його промову з 1939, яка між іншим звучала: „Ми не підемо до цеї війни. Це не наша війна. Це не світова війна. В ній нічого нема такого, що оправдувалоб наше вступлення до неї. Колиб ми вступили до неї ми булиб пачкою найбільших дурнів, які знає історія". Сенатор Бейлі признався, що мав цілковито відмінні погляди півтора року тому, але змінились обставини і він змінив погляди.

РОЗКОЛ СЕРЕД СОЦІЯЛІСТІВ.

НЮ ЙОРК. — Один з американських соціялістичних провідників, Лоїс Вальдман, затаврував другого соціялістичного провідника Нормана Томаса, за те, що той є проти законопроекту ч. 1776 і загалом, є проти війни та за цілковиту ізоляцію Америки від європейських справ.

РОЗБИВСЯ БОМБОВИК.

ЕЛЬ ПАСО (Тексас). — Підчас перевозу нових бомбовиків, які йшли з фабрики в Бурбенк, Кал. до Канади, щоб звідтам летіти далі, до Англії, один з них зачепився за високий стовп радіової висильні і розбився. Оба пільоти згинули. Фабрика заявила, що це перший випадок в пересилці, в якій вислано до Англії коло 900 бомбовиків.

КНУДСЕН ПРОТИ ЗАБОРОН СТРАЙКІВ.

ВАШИНГТОН. — Вилйєм Кнудсен, директор бюра заряду продукції, перед конгресовим комітетом судових справ, заявив, що нема потреби впроваджувати закони, які заборонялиб робітникам виходити на страйк. Це не лиш не поправить положення, а навпаки, погіршить, бо огірчить робітників. Страйкувати не є злочин і його не можна законом карати, говорив він. Але водночас він заявив, що не можна карати і тих власників фабрик, які не повинуються розпорядженням комітетів взаємовідносин праці. Кнудсен був за те, щоб юнія і власники самі переговорювали і полагоджували непорозуміння. Від страйків дотепер продукція мало потерпіла, говорив він. Також мало потерпіла від саботажів.

ЗЕЛО ДЖЕРЕЛОМ ЗОЛОТА.

НЮ ЙОРК. — На річнім засіданні копальняних інжинірів, інж. Лундберг заявив, що дерева, зокрема зело, зване „горстейл", всякає в себе чимало золота в тих околицях, де є золото хочби в дуже маленькій скількости. Тона цього зела в середині може містити на $150 золота, говорив він.

„Пер[illegible] [illegible]ший в мирі,

перший у серцях своїх земляків"

ЮРІЙ ВАШИНГТОН

Народився 22. лютого (за старим календарем, що тоді загально вживався в Америці, 11. лютого) 1732. року. Умер 12. грудня 1799. року.

ГОСТРА КРИТИКА ЯПОНІЇ В КОНҐРЕСІ

Палата представників дебатувала справу грошей, призначених на узброєння декількох морських баз, серед них острова Ґвам на Тихім океані, ближче азійського боку. Дотепер конґрес здержувався з укріпленням цього острова, щоб тим не дразнити Японії. Але внаслідок агресивних плянів самої Японії американський конґрес рішив поступати з Японією гостріше. Підчас дебати над згаданою справою конґресмени висказували на адресу Японії гострі слова. Конґресмен Федіс сказав, що „Японія, подібно як її товариші-бандити, все користала шляхом поломаних обіцянок, погроз і побрязкування шаблею". Вже найвищий час, говорили бесідники, щоб Америка почала сама троха побразкувати шаблею. Перед ними відчитано листа від адмірала Клярка, шефа морських операцій, в якім Клярк говорить, що Ґвам є островом американським і ніяка чужа держава не має права Америці говорити, що вона з тим островом має робити. По цих дебатах палата представників ухвалила гроші на укріплення баз у висоті 245 міліонів долярів.

ДРУГИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ ГОТОВИЙ

В травні цього року буде готовий другий великий американський боєвий корабель, званий „Вашингтон". Він матиме 35 тисяч тон поємности і буде узброєний після найновіших вимог морської техніки. Його виконання приспішено і викінчено на сім місяців скорше, ніж було в пляні. Це другий цього роду корабель, а ще чотири такі самі кораблі є в будові і також будуть у недовгому часі готові.

ЩОРАЗ БІЛЬШЕ БРИТІЙСЬКОГО ВІЙСЬКА В СІНҐАПУР

До Сінґапур далі прибувають нові британські сили, якими обсаджують цілий Маляйський півостров. Це вказує, що британці числяться таки з тим, що й там може вибухнути кожної хвилини війна.

ЯПОНЦІ КРИТИКУЮТЬ ВИСИЛКУ ВІЙСЬК

З Японії доносять, що урядові кола заявляють, що скріплювання британських військ в Сінґапур і на Маляйськім острові не причиняється до мира на Далекому Сході. Японці підозрівають Велику Британію в тому, що вона хоче розбити мирові переговори між Сіямом і Французьким Індо-Китаєм, що ведуться за посередництвом Японії, бо громадять більші сили на границі Сіяму.

В ЕТІОПІЇ ПОВСТАНЦІ ГОРОЮ

Етіопські повстанці стелять своїми повстаннями дорогу британським військам і улекшують звільнення Етіопії. Британці надіються бути за який місяць в Аддіс Абабі, столиці Етіопії.

НЕМА НІЯКИХ ЗМІН У ВІДНОШЕННЮ ДО БРИТАНІЇ, КАЖУТЬ У ТУРЕЧЧИНІ

ІНСТАНБУЛ. — Турецька преса відкидає німецьку пропаґанду, що каже, що турецько-болгарський договір означає цілковиту зміну британсько-турецьких відносин. Вона підкресляє, що Туреччина постійно інформувала Анґлію про хід подій і поступала в згоді з нею. Далі пишеться, що Туреччина далі буде в приязни з Анґлією і займатиме льояльне становище до британської справи.

САМА РОБИТЬ СЕБЕ ПОСЕРЕДНИКОМ.

ІСТАНБУЛ. — Часопис „Аксам" твердить, що це німці розпускають вісти, що Німеччина посередничить між Грецією і Італією в справі замирення тих держав. Згаданий часопис пише ще й те, що німці поширюють вісти, що Югославія приступить до держав „осі", що теж є неправдою.

ГРЕЦІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ.

АТЕНИ. — Міродайні чинники запевнили представництво Юнайтед Прес, що досі не було з німецького боку ніякого натиску на те, щоб Греція замирилась з Італією. Вони теж кажуть, що не зважаючи на болгарсько-турецький договір, на Балкані є по давному. Далі подається, що в Альбанії ідуть завзяті бої, та що грецькі війська поступають вперед.

ВІДКИДАЮТЬ ПОСЕРЕДНИЦТВО ЯПОНІЇ.

ЛОНДОН. — Японія повідомила офіційне британське міністерство заграничних справ про те, що вона готова посередничити між воюючими потугами, щоб довести до закінчення війни. Британський уряд ще порозуміється в тій справі з Вашинґтоном. Але не зважаючи на те, вже тепер можна передбачити, яка буде відповідь. Британія відкине це посередництво вже тому, що воно походить з боку такої сторони, що в спілці з ворогом Британії. Далі Британія певно зазначить, що вона не має найменшої охоти кінчити ту війну в інакший спосіб [illegible] такий, що означав [illegible] [illegible] говорення вважає [illegible].

БУДЕ, ЧИ НЕ БУДЕ НАПАД [illegible] АНҐЛІЮ?

ПАРИЖ. — Повища справа далі цікавить весь загал. Думки є поділені. Одні є переконані, що Німеччина не відважиться нападати на Анґлію в такий спосіб, щоб там висаджувати свої війська. Зате вона зачне нищити британську фльоту при помочі субмарин, яких має мати 600. Інші думають, що евакуація прибережних місцевостей вказує на те, що німці готуються до інвазії.

ХОТІЛИБ ОПАНУВАТИ БАЛКАН БЕЗ ВІЙНИ.

БІЛҐОРОД. — Ось це є те, що хотілаб осягнути націстівська дипльоматія, згідно з тим, що подає з Югославії Золцберґер, кореспондент часопису „Ди Ню Йорк Таймс". Він каже, що Німеччина думає осягнути ту ціль з весною. Та так є, що Югославія і Туреччина є далі для німців тяжким оріхом до зґризення. Про Болгарію кажуть, що вона буде на днях окупована німецьким військом, але потвердження тих вістей покищо нема.

ЛЯКАЮТЬ СОВЄТАМИ.

Та найцікавіше те, що німці лякають Туреччину Совєтами. Кажуть, що на випадок війни Туреччини з Німеччиною, буде з Туреччиною те, що сталося в подібнім випадку з Польщею. Себто, що Німеччина буде змушена відступити Совєтам територіяльні користи коштом Туреччини.

ТУРЕЧЧИНА ДАЛІ ПРИ БРИТАНІЇ.

Згаданий кореспондт твердить, що Туреччина далі дістає з Анґлії воєнні матеріяли, що теж турбує Німеччину.

БОЛГАРІЯ НЕ ДУМАЄ НА НІКОГО НАПАДАТИ.

СОФІЯ. — Таке виходить зо заяви Богдана Фільофа, болгарського премієра. Заяву зложив він підчас нарад болгарського Собранія, себто парляменту.

ХВАЛИТЬ БРИТІЙЦІВ.

РИМ. — Італійським полоненим в Єгипті зле не поводиться. Відносини в таборах полонених добрі. Таке звідомляє Апостольський Делеґат з Єгипту, що відвідував табори. Його звіт, що є признанням для британської влади, поміщено в урядовій ватиканській газеті „Обсерваторе Романо".

ПРОБИ З ПАРАШУТИСТАМИ.

ЛОНДОН. — Велика Британія приготовляється до того моменту, коли їй треба буде висаджувати війська на европейський континент, щоб там змірятись з Гітлером. Для тої цілі робляться постійні вправи з відділами парашутистів, де служать самі молоді хлопці-добровольці. Випробовується ту саму тактику, якою німці послугувались при здобуттю Норвегії, Бельгії й Голяндії.

АВСТРАЛІЯ ГОТОВА ДО ВІЙНИ.

МЕЛЬБУРН (Австралія). — Зо слів урядуючого премієра Федена виходить, що Австралія нічим не легковажить, а числиться з найгіршими можливостями. Ось тому пороблено всі потрібні воєнні приготовання. Премієр зазначив, що гірко перерахуються ті, що числилиб на те, що Австралія не приготована, та що її можна буде заскочити якимсь ненадійним нападом. Ось та заява звернена, очевидно, проти Японії, бо з її боку надіються евентуального нападу.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ТВОРЕЦЬ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Як це підсунув ще український поет Тарас Шевченко, Юрій Вашингтон, котрого память уся Америка обходить в річницю його народин з небувалою однодушністю, був справді великим дарунком неба для народжуючогося американського народу.

Якби не було Юрія Вашингтона, з його незломною волею, з його завзяттям, з його відданістю справі американської незалежности; з його знанням штуки воювання; та його чесністю, непідкупністю й повним альтруїзмом, то повстання американських кольоній проти матірного краю, Англії, було би певно скінчилося невдачею. Кольонії були би були певно осталися на далі частиною Британської Імперії, і їм певно прийшлося би тяжко заплатити за невдачний зрив. Заплатила би була за такий вислід американської революції й Британська Імперія, бо в своїй перемозі вона певно булаб добачила потвердження думки, що кольонії треба правити утисками й неуступчивістю. Дуже правдоподібно, що всесвітня історія Англії була би взяла зовсім інший напрям, і здається не буде це пустою фантазією припустити, що в такому випадку Британська Імперія могла станути перед втратою, багато важливішою від тої, яку їй завдав Юрій Вашингтон.

Та коли заслуги Юрія Вашингтона в американській революційній війні є справді величезні, то його заслуги після війни їм зовсім не уступають, але їх певно перевищають. Не дивлячися на перемогу в війні, тринацять стейтів, що відорвались від Англії, ще не були одноцілою державою. Два міліони американців, що жили тоді в Злучених Державах, знали, що вони мають правити собою, політично й економічно, але про це, як це робити, вони ясної думки не мали. Вони більше знали, чого вони не хо... ...ого їм хотіти... ...рава, за які почалася революція. Коли американський народ успішно розвязав ці питання, коли він забезпечив усім одиницям права й свободу, а рівночасно утвердив державну владу, і то двійну, стейтову й федеральну, докладно їх розмежувавши, то в цьому львина частина заслуги знову припала Юрієві Вашингтонові.

Заки він помер, він дав ще доказ небувалого характеру, коли він добровільно зрікся кандидування втрете, щоби остеретти своїх земляків перед можливістю перемінення президента в диктатора. Хоча при останніх президіяльних виборах більшість американців виразно відкинули цю традицію, та все таки память слів Юрія Вашингтона в цій справі осталася в їх памяти навіки й, як довго будуть існувати Злучені Держави, так довго американський народ буде стерегти тих своїх свобід і вольностей, які з таким таланом і самовідреченням обороняв у війні й утверджував у мирі цей великий чоловік, котрого його народ любить називати Батьком Свого Краю.

ВІСТИ ПРО УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ, УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ І УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ

„Великі зміни" на Буковині.

Про повище розписується широко в московських „Известіях" з 15. січня „товариш" до Найвищої Ради СССР і секретар чернівецького Обкому КП(б)У. Цей „історик" відразу пристосовується до нових панів і пише, що „русские" (дословно так!) осілились в Північній Буковині вже в VI. столітті, ніби разом теж і з українцями. Потім пишеться ще про те, як Буковина ввійшла в склад Київської Руси, себто до „русской державы", та як відтоді буковинці зачали себе іменувати „русскими". Та найбільшим днем Буковини, пише „історик", є день 28. червня минулого року, бо того дня „визволено Буковину під проводом партії і мудрого вождя працівників т. Сталіна від вікового невільництва..." По тім твердженню наступає опис „добробуту Буковини" і поступ, який визначається іншим тим, що тепер є на Буковині 15 московських шкіл, яких там досі ніколи не було навіть в найкращих часах з тої простої причини, що там не було нікого москалів. Та тепер „зайшли зміни" завдяки „товаришови Сталінови"...

В Шавайцарії про „Совєтський рай".

„Газет де Льозан" помістила статтю п. н. „В нових совєтських краях", в якій описує відносини на західньо-українських і білоруських землях, що їх недавно загарбали Совєти. Часопис подає, що населення тих земель спочатку стрічало большевицьких комісарів з отвертими раменами, як визволителів. Та тепер побачило, що навіть старе ... цілком н..., є без порівняння кращим від того хаосу, який приніс з собою новий лад на господарськім полі, де склепи порожні й треба ходити в деревляних черевиках, бо нема шкіри. Пишеться у ній теж і про Буковину, зокрема про Чернівці й їхній занепалий вигляд.

Новий український журнал.

В Холмі почав виходити двотижневий, ілюстрований журнал „Український Православний Вістник", якого редактором є відомий український письменник, Володимир Островський, відомий теж і з своєї широкої громадянської праці.

Служба Божа по українськи в Букарешті.

Що неділі й свята відправляється в букарештенській греко-кат. церкві при вулиці Аквіла Служба Божа українською мовою. Відправляє о. Луцький з Чернівців.

А де українські інтелігенти?

Московські „Известія" з 31. грудня м. р. пишуть таке:

„Советська культура ріжнонаціональна... Наш нарід любить, поважає і цінує свою інтелігенцію. Кращі її представники належать до найвищих органів державної влади. Поміж послами до Найвищого Совета СССР, вибраними цього року від західних областей України і Білоруси та від Карельсько - Фінської Республіки ми бачимо письменницю Ванду Василевську, композитора Ю. Д. Кріха, техніка І. Турлейського та інжиніра академіка Б. Веденеєва..."

Як бачимо, то українську інтелігенцію й українську культуру заступають у Советах „ріжнонаціональні" елементи, між якими не видно ні одного українського назвища.

О. Вергун Апостольським Адміністратором.

Папа Пій XII. призначив прелата о. д-ра Петра Вергуна Апостольським Візитатором з правами Апостольського Адміністратора ад нутум Санкте Седіс. Номінат перейме душпастирську опіку над усіми греко-католицькими вірними у Німеччині.

Митрополит Діонізій правив українською мовою.

У варшавському православ... ...в асисті українського духовенства в живій українській мові. Після Служби Божої митрополит виголосив слово, в якому зазначив, що це вперше в тому соборі відслужено Службу Божу в українській мові. Потім відправив молебен в намірені українського народу. Слова молитви відчитав о. архим. Палладій Відибіда-Руденко. Кажуть, що це все зробило на вірних велике вражіння.

Ватиканське радіо передає вісти про українське життя.

Ватиканська радіова стація передає підчас української години новинки, звязані з українським життям по цілому світі, зокрема згадує про те, що діється на західньоукраїнських землях. Подає звідомлення осіб, яким вдалося тепер перейти советський кордон, що є надзвичайно тяжко. Совєтська сторожа вистрілює майже всіх, хто старається перейти пильно стережений і огороджений кордон. Рідко кому вдається уникнути смерти і перейти кордон. Між іншим подають, що совєтська влада арештувала в Станиславові д-ра Костя Воєвідку і вивезла його на Соловки. Д-р Воєвідка був, як відомо, в часі першої світової війни лікарем У. С. Стрільців. Його дружину (була з жидівського роду) вислано в Казахстан, а дітей десь в глиб Московщини.

Е. Зарицька дісталась до „Ля Скалі".

Евгенія Зарицька, яку захопила нова світова війна підчас музичних студій в Італії, зачинає вибиватись на музичному полі, бо зістала заанґажована до славної опери „Ля Скаля" в Міляні. Досі п. Зарицька, молода меццо - сопраністка, виступала здебільша на концертах, де мала чималий успіх. На концертах співає теж й українські пісні, виступаючи в українськім строю.

„Сталінська гуцулка".

Про таку довідуємось з совєтського журналу „Народна Творчість" (рік 1940, вересень-жовтень), що видається в Харкові, в Україні під Советами. В журналі описується розмову з проф. Я. В. Барнічем, „художнім керівником гуцульського ансамблю", що то виступав минулого літа в Києві й Москві. Цей ансамбль „гуцульської народньої пісні і танцю" прибув до Києва, де „переглядали" його програму, з якою він мав виступити на Всесоюзній сільсько - господарській виставці в Москві. По „перегляді" наладнано програму „гуцулії" так, що на перший „номер" концерту ... призначено дещо з „Пісні про Сталіна" композитора Козицького. Про текст пісні „Сталінська гуцулка" подбав уже сам „професор" Я. В. Барніч. В першій частині представив, як Гуцульщина стогнала під польським ярмом, в другій те, як Гуцульщина зустрічала червону армію, а в третій частині як „гуцульський народ дякує великому Сталіну за щасливе, вільне життя". Про вистави пишеться таке: „Представники преси, мистецтва, стахановці, письменники, робітники, студенти, службовці з захопленням дивились на визволене народне мистецтво, яке розквітає пишним цвітом під сонцем Сталінської Конституції". Ось так, як передше „квітла" Гуцульщина під Польщею, то везли її до Варшави, щоб дякувала „за щасливе життя", а тепер везуть з тим самим до Москви...

Як би були чоботи...

Советофільська кацапська „Карпатська Русь", що виходить в Йонкерс, подає час від часу дещо з листів, що приходять від тих лемків, що виїхали з Лемківщини „до Росії", себто до Галичини, що є під советською владою. В одній з таких листів, писаних до рідні в Америці з Бокова (Галичина), пишеться, як то добре під советською владою, де „є розмаїті книжки і газети і все по русски". Між іншим читаємо в листі ще таке: „Всьо било би добре, кеби німці дали били нам взяти корови, і треба било брати одіня, яке било і обуве, і знаряди. Одежи іще маме, лем школяр нема обутя, бо гев болота великі, обутя єє дре, купити трудно і барз дороге, бо теpaз военний час".

Ось таке передає дословно „Карпатська Русь" з 14 лютого 1941 про той советський рай, який так захвалює.

Помер Олександер Третяков.

З Парижа надійшла вістка про смерть мистця-маляра і сценічного актора, Олександра Третякова, що належав до нової повоєнної мистецької ґенерації. Помер маючи ледви 43 років. В 1919 році, в 23. році життя, О. Третяков був уже режисером українського театру, з яким він прибув до Каліша. На сцені виступав під псевдонімом О. Сосницький. В 1921 році покинув сцену і вступив до краківської академії мистецтва, де студіював малярство. В 1926 році виїхав до Парижа, де розвинув широку мистецьку діяльність.

Українці римо-католики.

На ту цікаву тему пише адв. д-р Степан Баран таке: ... віроісповідній ділянці тільки на дві віроісповідні ґрупи — чисельно більшу православну й меншу греко-католицьку. Про іншу нашу віроісповідну ґрупу, чисельно найменшу, але всеж числом зовсім поважну, а іменно про українську римо-католицьку віроісповідну ґрупу, чужий світ майже не знав і лише дуже мало хто з дослідувачів демографії і статистики пригадував і цю віроісповідну ґрупу. Що більше, і ті з православних українців, що торкнулися нашої національної статистики, зправила у своїх писаннях або легковажили цю ґрупу і про неї не згадували цілковито, а якщо й згадували, то тільки мимоходом, не привязуючи до неї ніякої більшої ваги. Найчастіше згадували про неї при нагоді обговорювання національного питання Холмщини й Підляшшя, у звязку з питанням „упорствуючих", що після примусового введення православія замість урядово скасованої унії в 1875 р. не хотіли пристати на казьонне православія і після проголошення т. зв. толеранційного указу в 1905 р. масово перейшли на римо-католицизм і з часом опинилися в польському національному таборі. Це є болюче для українців ще досі не розвязане питання так званих калакутів. Це питання нелегке до практичної розвязки, бо процес польщення пішов там досить далеко. Нема там цілком власної автохтонної інтеліґенції та найважніше — воююче польське римо-католицьке духовенство, вороже до українства, є і буде великою перепоною в повороті калакутів в активні українські ряди. А число тих калакутів дуже поважне, бо в 1905 р. було їх коло 200,000. Калакути покищо у нас національно зовсім пасивні і не творили та ще й тепер не творять ніякої активної позиції в національному біланcі. Їх требаб національно щойно реґенерувати. Чи така реґенерація вдасться та наскільки, це питання майбутности. Але маємо другу кількакратно чисельнішу ґрупу римо-католиків, якої число в цілій українській нації дуже велике, бо у самій Західній Україні було їх понад один міліон. Це так звані латинники. Вони мовою, ношею і побутом не ріжняться цілком від решти українського окруження. Ріжняться від нього тільки тим, що є римо-католиками. Це майже виключно селяни-хлібороби, виімково й мешканці менших міст та містечок. Скупчені вони головно на теренах, що були колись предметом найінтензивнішої кольонізації українських земель в часах історичної Польщі. Частина тих латинників це безсумніву нащадки ще за історичної Польщі зукраїнізованих польських кольоністів селян, на що вказують призвища, але здебільшого це споконвіку український етнічний елемент, що його перетягнули на латинство при допомозі польських дворів і польського римо-католицького духовенства для польонізаційних цілей. В часах до світової війни, коли не було ще безоглядного режиму пізнішої Польщі, з рядів латинників виходили нерідко діяльні селянські провідники й свідомі українські патріоти. Бували теж і українські діячі й інтеліґенти римо-католицького віроісповідання, що вийшли спосеред латинників. А проте польська політика признала всіх без вимку латинників, що самі ніколи не почувалися поляками, за поляків і повела нечуваний терор і натиск, щоб з них зробити справжніх поляків. Слід признати, що Польща, що не перебирала в засобах, мала тут значні успіхи, головно серед молоді, так, що нам грозила втрата всіх латинників. Життя виказало, що ці успіхи польської асиміляційної політики були — поверховні. Де нема польського терору, латинники заявляються українцями. Серед українського колективу маємо вже й український віро- віроісповідуванням римо - католицький, актив. Маю вражіння, що якраз він буде національно найактивніший з усіх трьох віроісповідних груп. Римокатолицька віроісповідна ґрупа дала нам в історії Морозовицького, одного з найліпших співробітників гетьмана Богдана Хмельницького), щослід про нього залишився і в українській народній словесній творчості. Наше відродження дало нам двох великих істориків: Володимира Антоновича і Вячеслава Липинського. Дало цілий ряд діячів і письменників на Правобережжі, як Юркевичів, Рильських і інших, що добре прислужилися українському народові. Дало й активних борців, як полк. Мишковського (шефа штабу УГА) в останніх наших визвольних змаганнях. Вони всі були римо-католики, що не перешкодило їм бути якнайдільнішими членами одного українського народу. Так, українці це нація кількох віроісповідань і це не повинно бути ніякою перепоною для їхньої національної консолідації.

ЮЛІЯН ТАРНОВИЧ.

ІСТОРІЯ ЛЕМКІВЩИНИ

(23)

Інші назви звязані з примітивним способом первісного лісового осельництва. Робітники, що займаються лісовими промислами (бортництвом, ловами, витоплюванням смоли), жили в шатрах збудованих з галуззя, що звалися **будами, або самашами**; ці назви звичайно переходили відтак на рільничі оселі, що повстали на цих місцях. Такий початок мали оселі: Буда (коло Кольбушеви і Тарнобжеґа), Будки (к. Змигорода), Буди (к. Березова), Венглівка (Ванівка к. Коросна), Венглiска (к. Ланьцута), Гута (к. Диклі, Змигорода); ці оселі вказують, що первісне населення в гутах, смалярнях, вуглярках, склярнях випалювано поташ, смолу, дьоготь, вугіль, витоплювано скло і т. п.), Гути (к. Березова), Гутисько (к. Фриштака), Гадлі Склярські (к. Ніска), Скляри (к. Ясліськ і Динова), Смолець (к. Глогова), Смолярини (к. Ланьцута), Шалашиська (к. Березова).

Ця полоса пралісів, що на її повстали наведені оселі, була заразом знаменитою охороною перед ворожими воєнними походами в один і другий бік Карпатських земель. Передертися крізь лісову гущавину, місцями забагнену, було для більшого війська дуже тяжко, майже неможливо. Тому всі воєнні походи зі сходу на захід і наоборот вибирали собі дорогу звичайно дальше на північ, через Люблинщину і Судимирщину. Сюди прямував князь Роман Мстиславич в 1205 р. (битва під Завихостом), сюди князь Данило коло 1229 р. під Каліш, сюди йшли татари Кодана під Краків коло 1240/41 р., сюди повернувши похід кн. Данила і Василька коло 1243 р. (оселі Біла, Зволя і Лаза, згадані в описі цього походу, лежать в північній Люблинщині), сюди похід Бурундая з Васильком 1259 р. Також і пізніші походи князя Льва І. та татарів брали напрям на північ від устя Сяну. Польські війська у походах на Україну-Русь, вибирали той самий шлях. Лише невеличкі відділи, що їм радше ходило про несподіваний рабунковий напад, перекрадалися через густі ліси та попаливши і поруйнувавши сумежні наскочені околиці, чим швидше вертали домів. Про такий напад українського князя Володаря Ростиславича на захід згадує польський хроніст Винкентій Кадлубек під 1122 р., з доповненням Длугоша; такий і наскок польського короля Болеслава Стидливого через т. зв. Ворота на Белзщину в 1266 р. та набіг Лешка Чорного на Перерорськ в 1281 р.

Звичайна лучба крізь цей граничний праліс відбувалася природними прогалинами серед ліса, полянами, получеными прорубаними шляхами т. зв. **просіками**. Для оборони таких переходів перед ворогом були в деяких певних місцях пороблені засіки з вузькими просмиками або воротами. Це були т. зв. **брони**. Таких брон, або як їх там звали „брани" було багато в пограничних пралісах Чеського Ліса та Судетів, про таау брону на південь від Мислинець для оборони переходу на Угорщину згадує грамота з 1258 р. Населення сумежного з броною ополя, що звичайно займалося лісовим промислом, мало обовязок сторожити воріт і в першу чергу в разі потреби боронити переходу. На польсько-галицькім пограничу існувала така брона на південь від Судивишнева (Сендзішова), де ще в XIV. в. ціле ополя звалося „Заброное" і належало до Судомирської кастелянії. Тут находились ці „Ворота" і „Наворота", укріплені засіки, що їх не можна було обійти і коло них польські полки, вертаючи з нападу на Белзьку землю, 19. червня 1266 р. розгромили Шварна, що пігнався за ними. (Ипат. літопис). Теперішнє село **Пшевротне**, на північ від Ряшева, своєю назвою і положенням відповідало би Наворотам літописи. На існування других воріт дальше на південь на Карпатськім Підгірю вказують дві оселі з назвою Вроцанка, одна над Ясельком на північ від Дуклі, друга на південний схід від Ясла. Дальше на захід у цій самій лінії, близько устя Ропи до Вислоки, лежить село Пшисеки. З лісовими просіками звязані ще назва осель **Прусік** (Прусек, в актах з XV. в. зв. Просєк), на південний захід від Сянока, і **Присітниця** на північний схід від Березова. Про обовязок населення берегти, сторожити лісні переходи пригадують оселі: місто **Стришів** (Стжижув над Вислоком, в давних грамотах Стжезов, Стжесхов), на південь від щойно згаданої Заброни, **Стружів** на захід від Ряшева, **Стружа** на півд.-зах. від Улянова, **Струже** присілок до Дембна при усті Вислока до Сяну та **Великі і Малі Сторожі** на південь від Сянока.

(Дальше буде).

Канадійська платина.

Платина це тяжкий метал, сріблисто-білої краски. У Канаді видобуто минулого року більше як половину всього світового постачання платини, згідно зо звітом канадійського міністерства копалень і ресурсів в Отаві. Звіт подає, що продукція платини в Канаді в 1939 році виносила 284,304 унцій, з цілої світової продукції, яку обчисляють на 500,000 унцій. Майже вся, з малим винятком, видобута в Канаді платина, походить з ніклево-мідяних руд в околиці Садбори, в Онтеріо. Канада належить до первородних у світі продуцентів платини, що заняла місце Росії, яка передше стояла на першім місці.

З ДНЯ

ЮДА НА ОВИДІ.

Ґазети доносять, що між Советами і Японією розвинулись переговори, які мають на цілі унормувати ріжні спірні питання між тими державами. З тих вісток виходить, що Совети тепер склонні до всяких уступок і настроені дуже миролюбно. Вони запевняють Японію, що цілком не думають з нею воювати, ні не хочуть їй в нічім шкодити. Пощо воювати? Нащо? Совети мають всего подостатком і всю свою енергію хочуть присвятити на соціялістичне будівництво, а не на ведення війни. Так кажуть советські представники.

ПРИЧИНА.

Причина цього наглого залицяння до Японії є та, що Совети хочуть дати Японії почуття безпеки з їхнього боку; аби Японія могла тим зухваліше поступати зо Злученими Державами Америки, евентуально, щоб оба ті краї занурились у потоки крови.

Загальне кровопролиття це головна ціль Москви. Як в 1939 Гітлер вагався, що робити, йти до війни, чи ні, московський Юда заохотив його тим, що заключив союз з Німеччиною і обіцяв поміч. Це було тою стебелиною, що штовхнула Гітлера до війни аби при помочи зброї попробувати здобути те, що вже не вдалось йому здобути мирним шляхом.

А московський Юда затирав з радости руки. Він жеж так ненавидить одних і других, Німеччину і Англію, Італію і Францію, Японію і Злучені Держави Америки. Зануривши західні европейські потуги в потоки крови і спутавши їх смертельним змагом, московський Юда хоче те саме зробити з двома іншими великими державами: Японією та Злученими Державами Америки. Коли й ті дві держави звяжуться смертельним боєм Сталін може спокійно сидіти собі в Кремли і попакувати люльку.

СТАЛІНСЬКІ АҐЕНТИ.

Аґенти цього Юди діють по всіх кутках земного ґльобу. Чимало їх є в Америці. Ріжними мовами піддержують вони те, що потрібне Москві. В той час, коли московський Юда веде політику, щоб занурити цілий світ у потоки крови, його аґенти по всіх краях з наказу Москви підюджують маси, кажучи: „Дивіть, до чого провадять вас ваші уряди, ваші провідники! До війни! До кровопролиття! Геть з такими урядами!"

З обох боків підходить московський Юда до некомуністичних країв — з верху і з долини, нацьковуючи дипльоматів вгорі до різні, а підбурюючи маси проти цеї різні в долині.

Останні залицяння Сталіна до Японії це поцілуй Юди, мовляв: „Йди, не бійся, я тебе ззаду не нападу. Воюй з Америкою!"

КОМУНІСТИ В АНГЛІЇ.

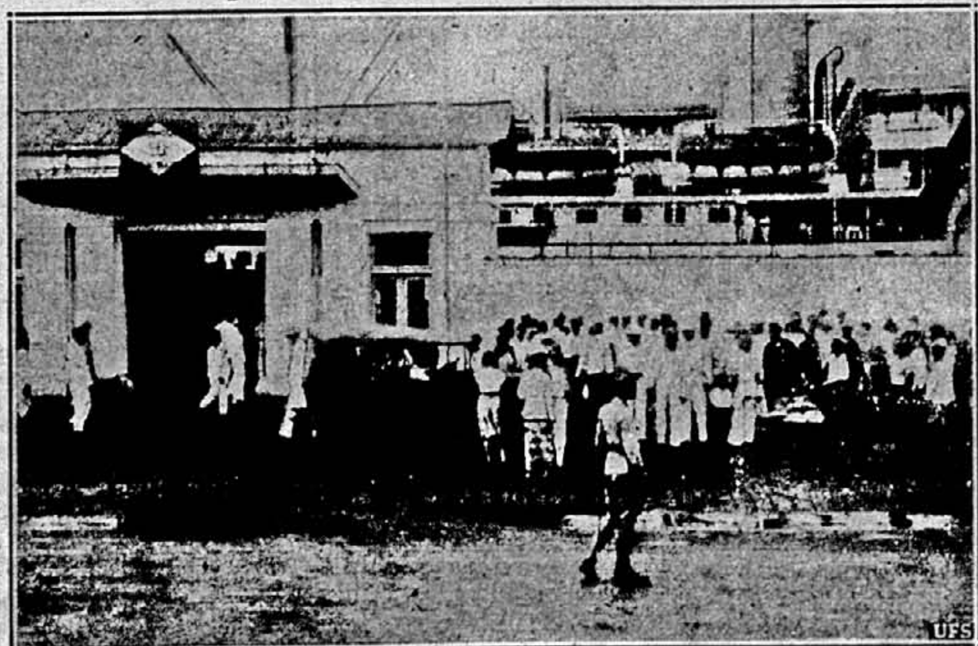
На щастя в Анґлії добре вже визнаються в цій гадючій роботі комуністів. Ось недавно, як доносить „Н. Й. Таймс" з 17 лютого ц. р., робітничий провідник і міністер Клеменс Атлі, заявив вуглекопам, що комуністи в Анґлії стараються помагати Гітлерови. Дослівно він сказав:

„Кожний камінчик, який вони вкинуть між колеса індустрії, помагає Гітлерови. Гітлер купує деяких зрадників. Але він все знаходить певний відсоток дарових ослів, які стають несвідомо його знаряддям. Є багато і серед добрячих людей, які думають, що Гітлер фактично є ягнятем, лише в вовчій шкірі. Всі ті люде є потрібні для Гітлера. Такою є комуністична партія. Вона скликала недавно конвенцію, яку назвала „національною". Гітлер про все доносив докладно. Це помагало йому переконувати німців, що наш край розєднаний. Колиб комуністи могли переконати наших робітників, що вони не повинні працювати підчас ворожих налетів, це булоб корисним для Гітлера. Та вони не мають такого сукцесу, бо велика більшість робітників бачить, що вони мають на думці".

ЧИ БАЧАТЬ В АМЕРИЦІ?

Але здається, що в Америці багато ще людей не хоче цього бачити. Як зізнавали недавно перед конгресом деякі нюйорські свідки, в Ню Йорку комунізм просяк широкі верстви суспільности, а навіть залізає в адміністрацію. Серед учительства дуже поширилась ґанґрина комунізму, що навіть федерація американських учителів мусіла три юнії, дві нюйорські, одну філядельфійську, начисляючі 8,000 членів, викинути зо своєї федерації за комунізм. Комунізмом просяк наскрізь департамент добродійности. Щобільше, комунізм толерують навіть великі нюйорські ґазети, які ніби в той спосіб не хочуть загострювати відносин між Советами й Америкою. Представник московського Юди, амбасадор Уманський, від місяців дружелюбно переговорює з Сомнером Велесом, а нюйорська преса не хоче псувати цеї дружби нападами на місцевих комуністів...

Тимчасом місцеві комуністи горячково працюють, немов терміти підгризають основи американського ладу, ширять фальшивий пацифізм і ненависть до війни. Водночас Сталін потайки порушує всі дипльоматичні пружини, аби всі краї занурилися в потоки крови.

НАПРУЖЕННЯ НА СХОДІ.—Зогляду на загальне припущення, що Японія ударить незадовго на французьку Індо-Хіну або голяндську Індію, американцям приказано виїзджати чимскорше зо Сходу. На світлині причал в Сурабаї, на Джаві, в голяндських Східних Індіях.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

БАЛТИМОР, МД.

Листопадове Свято.

Недавно мали ми нагоду читати в „Свободі" про концерт, який устроїв Український Молодечий Клюб і Хор з Вашинґтону, з нагоди святкування двадцятьлітньої річниці Листопадового зриву.

В неділю, 9. лютого ц. р. цей самий клюб: Хор, на запрошення української греко-кат. громади з Балтимор, Мд. відограв одноактівку під заголовком — „Сватання на Вечерницях". Штуку виконали самі роджені молоді українці під проводом пані Скоцко.

З великою приемністю мушу підчеркнути, що штуку виконали, як на тут роджених прекрасно. Балтиморці мали нагоду побачити як молодь з Вашинґтону, а при цьому молодь взаглі, при добрій волі і охоті може пописуватися та защеплювати собі любов до української культури. Крім цього треба звернути увагу що як міміка, рухи так й українська мова були у них бездоганно виконані. До цього багато труду та часу доложила пані Скоцько, що своєю солідністю витиснула із тієї молоді все, що могла.

Коли ми порівнаємо інші околиці, в яких є багато більше української молоді та старших, то мусимо признати, що Вашинґтонська молодь працює як над собою, так і в користь української справи. Правда, що багато це залежить від доброго провідника, яким є пані Скоцько. Вона, вдійсности зуміла їх зорґанізувати й заохотити до праці, й за це її молодь любить і респектує, як провідницю.

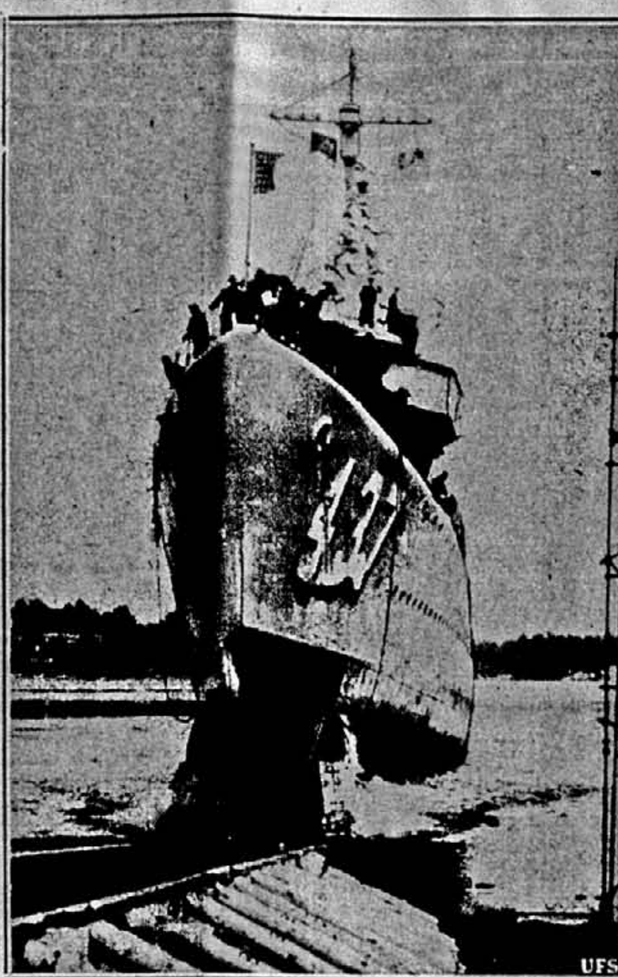
У цій штуці брали участь ці особи: пані Скоцько, панна Наталя Ковбан, Мирон Шпур, Мих. Метальський, Петро Олещук. У групі співав Укр. Молод. Хор. По виставі відбувся баль до пізної ночі, де всі забавлялись до схочу.

І. Х.

ПАНІ РУЗВЕЛТ ПРО МОЖЛИВІСТЬ ВІЙНИ

Пані Рузвелт у своїй промові в Гонтер каледжі сказала, що колиб треба було рятувати Анґлію від упадку, Америка готова піти і до війни. Вона щераз заявила, що сама є проти війни. Але обставини нераз сильніші від нашого хотіння.

Природники твердять, що деякі птиці мають зір 100 разів бистріший як людина.

НОВИЙ ДОДАТОК ДО ОБОРОНИ. — У Бет, Мейн, спущено на воду новий воєнний корабель типу „дістроєр". Називається Вулсі в память героя американсько-англійської війни в 1812. році.

ФОНД РЕКОРДОВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

(Виказ число 3)

За почином Українського Конґресового Комітету наспіли далі оці датки і замовлення на рекордовання української пісні у виконанні хору проф. Олександра Кошиця:

Збірка з нагоди 25-ліття подружжа гром. Степана і Анни Семанюків, Шикаґо, Ілл., даток	$ 16.00
М. Мурашко, Джерзі Сити, Н. Дж., замовлення	10.00
Д. Галичин, Джерзі Сити, Н. Дж., замовлення	10.00
Р. Слободян, Джерзі Сити, Н. Дж., замовлення	10.00
Л. Мишуга, Джерзі Сити, Н. Дж., замовлення	10.00
Степан Шумейко, Джерзі Сити, Н. Дж., замовлення	10.00
Марія А. Ґерман, Джерзі Сити, Н. Дж., замовлення	10.00
Милдред Милянович, Джерзі Сити, Н. Дж., замовлення	10.00
В. Стасюк, Джерзі Сити, Н. Дж., замовлення	10.00
Стенлий Патронік, Алтуна, Па., замовлення	10.00
Марія С. Ґамбаль, Бронкс, Н. Й., замовлення	10.00
Передтим проголошено	643.00
РАЗОМ	**$ 759.00**

Зо замовлень, які наспіли дотепер, у виказі подані тільки ті, що заплачені готівкою. Хто прислав замовлення без грошей, того прохається прислати належитість за десять рекордів (20 пісень) в сумі $10.00. Конґресовий Комітет ґарантує замовляючим, що вони одержать замовлені рекорди, або зложена ними сума буде їм повернена в цілости, якщо через брак відповідної кількости замовлень виконання рекордів не буде можливе.

Степан Корпан,
касієр Українського Конґресового Комітету

СЛОВА ЯПОНСЬКОГО АМБАСАДОРА

Японський амбасадор Кішісабуро Номура мав з журналістами побачення і в нім розказав дещо про японські погляди на політичну ситуацію. Він сказав, що до війни між Японією і Америкою не прийде, коли Америка не вдарить перша. Він щераз підкресляв, що Японія має миролюбні цілі і її завданням є не поширення своїх політичних впливів на Далекім Сході, тільки економічних. Це економічні обставини заставляють Японію шукати експанзії, говорив він. Коли Америка і Велика Британія це зрозуміють, то мир на Далекім Сході можна буде вдержати. На запит журналістів, чи Японія задержить мир, коли з боку названих держав не буде цього зрозуміння до „економічних" потреб Японії, амбасадор потвердив, що тоді є можливість ужиття сили. Про зміцнення залоги в британській базі Сінґапор з боку австралійських сил, амбасадор завважив, що це британська база і вони можуть робити собі з нею, що хочуть.

ПРО СПОРТОВІ ЗМАГАННЯ

Спортові змагання між союзовими дружинами в Стойвезант Гайскул, в Ню Йорку, про які була згадка в вчорашнім числі „Свободи", відбудуться в першій годині по полудни.

НА НАРОДНІ ПОТРЕБИ

КЛІВЛЕНД, О.

З ювилею на народні цілі.

З нагоди 25-літнього ювилею подружого життя громадян Теодора і Розалії Папів їх діти і родина, як пп. Банась і Бліц, влаштували їм несподівану забаву. На забаву прибуло багато гостей і краянів, деякі з інших місцевостей, як з Дітройту, Дірборн, Міш., Ґвілінґ, В. Ві., Йонґставну і Лорейн, О., та інших. Прибуло так багато тому, що громадяни Папи є добре відомі, щирі народні працівники, члени кількох українських орґанізацій, зокрема дбаючі про місцевий Український Народний Дім. Зате місцева українська громада щиро повитала ювилятів у день їх ювилею, зібравшись чисельно в У. Н. Домі на забаву.

Забавою проводив п. Петро Пусило, який привітав ювилятів і вручив їм від зібраних дарунок. Дальше складали ювилятам побажання приявні гості: п. М. Периґ, І. Тарнавський, В. Волянський, О. Куляга, Ю. Бліц, д-р Михаленко, І. Писарчик, Т. Периґ, А. Бліц, А. Банась, Т. Мураль, п. Гол, п. Стренке, М. Лещишин, Н. Задорецький, М. Ярош, В. Репушинський, п. Палівода. Накінець забрав слово п. Папа і подякував гостям за несподіванку, яка зворушила його до глибини душі.

Потім ще забрала слово пані М. Периґ і попросила присутних зложити жертву на народні цілі. Гості зложили $23.87. Зложили по $1: І. Тарнавський, д-р Михайленко, Т. Папа, С. Палівода, п. Стренке, пані Стренке, п. Гол, п. Опаламс, Дон Матушек, А. Барбер, В. Волянський, Н. Задорецький, І. Юніч, п. Малиршин; по 50 ц.: п. Шозирко, О. Куляга, п. Матушек, п. Загута, Е. Горошко, І. Писарчик, О. Каплиш, Й. Цьобан, М. Лещишин, Т. Периґ, Ю. Гамера; по 25 ц.: п. Кухта, Шегда, п. Скуратко, І. Пачковський, Й. Запоточний, п. Бучинська, А. Щурко, Т. Мураль, п. Біловус, М. Ярош. Решта дрібними. Гроші вислано до Обеднання з призначенням: $10 на Школу в Стемфорд, Конн., решта на Червоний Хрест.

Марія Периґ.

ЗРІСТ ЦІН

НЮ ЙОРК. — В 1940 р. ціни загально зросли на 1.3% в порівнанні з попереднім роком.

ФУТРА

Михайла Туранського

~~Clearance of Fur Coats~~

ALL COATS ON HAND DRASTICALLY REDUCED

Raccoon Coats
Skunk Coats
Muskrat Coats
Hudson Seal Coats
Black Persian Lamb Coats
Natural Red Fox Jackets
Silver Fox Jackets
Skunk Jackets
Hudson Seal Jackets

Come In Today For These Values While The Selection Is Large.

Michael Turansky
350 7th AVENUE
Bet. 29 & 30 Sts.
LAckawanna 4-0973
Open Daily to 6 P. M.
Sat. till 3 P. M.
New York, N. Y.

UKRAINIAN WEEKLY

THE U.N.A. SPORTLIGHT

MILLVILLE

	G	F	P
P. Romanik, f	6	2	14
Joe Romanik, f	3	2	8
F. Panczyszyn, c	2	2	6
M. Romanik, g	1	0	2
Jim Romanik, g	2	0	4
H. Sacharnoski, f	0	0	0
T. Sacharnoski, f	0	0	0
C. Antonijuk, g	0	0	0
N. Fedyk, g, f	0	1	1
Totals:	11	7	35

NEW YORK BRANCH 361

	G	F	P
M. Czarnecky, f	3	1	7
S. Czarnecky, f	1	0	2
T. Dusanenko, c	2	3	7
N. Stadnyk, g	1	2	4
S. Yuhas, g	0	0	0
J. Nykyforchyn, f	1	0	2
J. Stadnyk, f	0	1	1
G. Semus, c	0	0	0
H. Polche, g	0	0	0
W. Huzar, g	0	0	0
Totals:	8	7	23

Millville:	11	4	3	17—35
New York 361:	7	6	5	5—23

G. Sacharnoski, W. Johnson, referees. W. Huzar, scorer. Harris, timer.

HAMTRAMCK

	G	F	P
Basil Kostiuk, f	2	1	5
Michael Pidperyhora, f	7	1	15
Bill Sharon, f	9	0	18
Walter Marfechuk, c	7	0	14
Andy Goy, g	3	0	6
Walter Dobush, g	1	0	2
Mike Danylyszyn, g	4	1	9
Wasyl Czerny, g	0	0	0
Totals:	33	3	69

UKADETS

	G	F	P
Walter Kizel, f	2	0	4
Julies Zamorylo, f	3	1	7
John Woznik, c	0	0	0
Russell Dlugosz, g	4	0	8
Walter Kmicinski, g	6	0	12
Eugene Kizel, g	0	1	1
Totals:	15	2	32

Hamtramck:	16	14	17	22—69
Ukadets:	10	10	5	7—32

Steven G. Danielson, referee. Mike Kostiuk, scorer. Mike Klimczuk, timer.

CLEVELAND

	G	F	P
J. Toth	2	0	4
S. Burko	0	0	0
W. Danilovich	2	1	5
T. Bilyk	0	0	0
G. Horosko	6	1	13
S. Bobeczko	0	0	0
N. Bobeczko	0	1	1
P. Bilyk	0	0	0
Totals:	10	3	23

ROSSFORD

	G	F	P
A. Kornowa	3	0	6
J. Boback	1	3	5
J. Boback	0	0	0
P. Kornowa	5	2	12
Bohaczenko	0	0	0
D. Kornowa	5	3	13
Totals:	14	8	36

Cleveland:	5	0	5	13—23
Rossford:	3	10	10	13—36

Joe Debenak, referee. Fred Popowicz and Nick Boback, scorers. D. Carrish, timer.

Akron defeated Lorain, 25—22, in another close game. J. Mendak of Lorain was high scorer of the game with 9 points to his credit. The box score:

LORAIN

	G	F	P
J. Mendak	4	1	9
J. Harmych	2	1	5
A. Semyczyk	2	0	4
W. Dolyk	1	1	3
J. Hoffman	0	1	1
S. Harmych	0	0	0
Totals:	9	4	22

AKRON

	G	F	P
V. Pulk	3	1	7
A. Stashkis	3	1	7
J. Pulk	3	1	7
A. Dasho	0	0	0
J. Koss	2	0	4
J. Muzik	0	0	0
Totals:	11	3	25

Lorain:	3	5	6	8—22
Akron:	5	3	10	7—25

Joe Debenak and Pat Iasue, referees. M. Muschy, scorer. D. Carrish, timer.

It is likely that the Ohio District schedule will be completed by March 16th.

ЧОМУ В БЕРЕЗИ БІЛА КОРА?

Галузки берези в середньому віку вкриті білою корою. Молоденькі галузки мають червонаву кору, яка складається з тоненьких пластинок тісно приросли[х] одна до одної. Ті пластинки збудовані з живих клітинок. Пізніше ті клітини завмирають, а пластинки відстають від себе і тримаються лише брунатними пружками. Повітря виповнює і мертві клітини і простір між пластинками. Дрібосенькі частинки повітря заломлюють світло і викликують враження білого кольору, подібно, як у снігу.

Стр.

ЦЕ СЕНТИМЕНТ, А НІЩО БІЛЬШЕ

БЕРЛІН. — В німецьких урядових колах глядять на японську заяву в справі замирення воюючих як на „теорію" і вияв „сентименту" чи „альтруїстичних" почувань Японії. Себто глядять на те, як на щось таке, над чим годі дискутувати.

І БІДНІ ЗМОЖУТЬ ВЧИТИСЯ

ЛОНДОН. — В Англії переводяться вже тепер глибокі переміни на ріжних ділянках. Доказом цього може бути, і те, що в парляменті проголошено нову систему стипендій, які дадуть змогу дістатись бідним хлопцям до „Дартмут Тренінг Каледж", високої морської школи, відомої з того, що там вчились діти самих багатирів.

НА СВЕРБЯЧКИ, ПЕЧЕННЯ Й БОЛЮЧІ ЗОВНІШНІ

ПОДРАЖНЕННЯ ШКІРИ

і поверховні шкірні болячки значну полекшу дає вживання

MARVAN SALVE

(рецепта доктора медицини)

Слоїк коштує 60 центів. Подвійної величини лише 1 доляра. Висилаємо зворотною почтою. Можете заплатити листоноші при одержанні.

MARVAN PRODUCTS
30 East 3rd St., New York City.

ЯК ПРИГОТОВИТИ ДОБРУ КАВУ

Щоби скріпити природні якости кави і добути з неї вповні увесь смак і аромат, належиться додати в кавовар або „перколятор"

ЦИКОРІЮ ФРАНКА

(„ФРЕНК ЧИКОРІ")

Цю поживну приправу можна дістати у всіх ґросернях.

Made in U. S. America

HEINR. FRANCK SONS Inc.
FLUSHING, N. Y.

МУСКУЛЯРНІ БОЛІ УСУВАЄТЬСЯ СКОРО

Не терпіть мускулярних болів безпотрібно. Тисячі людей вдоволялися чудовим звільненням від ревматичних болів, від болів у мускулах бедрів, від звихнень і болю м'язів, тільки через натирання Пейн-Експеллером. Цей сенсаційний лік приносить славетну полекшу скоро. Понад 17 мільйонів пляшок вже продано. Отже, не чекайте. Купуйте Пейн-Експеллер. Питайте за Пейн-Експеллером з якорем на опакуванні.

UKRAINIAN.181

Д-Р С. ЧЕРНОВ

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
- Аналіза крови для подружого свідоцтва.
- Гемороїди й жиляки лікується без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY. Room 14.
GRamercy 7-7697
Офісові години: 10—8; неділя 11—2.
Жінка-доктор до обслуги.
X & Флюроскоп. — Екзамінація $2.00.

Д-р ВОЛОД. ГАЩИЦЬ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
690 S. 19 ST., NEWARK, N. J.
Tel.: Essex 3-5066
Урядові години: Від 1 до 3 попол.; від 6 до 8 ввечір.
В неділі згідно з умовою.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ
Урядові години:
Від 1—3 пополудні і від 6—8 ввечір. В неділі згідно з умовою.
718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J.
(near Springfield Avenue)
Tel. Essex 3-4468.

УКРАЇНСЬКА РИЗНИЦЯ

Маємо честь повідомити Вас, Духовенство і церковні комітети, що наша Ризниця є одинокою фірмою в Америці і в Канаді, котра виробляє всі потрібні річи для наших церков. Солідно й по умірко[ва]них цінах. За дуже короткий час існування нашої фірми, ми можемо представитися похвальними рекомендаціями. Проситься поважану публику звертатись в потребі до нас з повним довірям.

Адресуйте: 36, 9,41

UKRAINSKA RIZNICA
Telephone: 229 First Avenue
Court 3465 PITTSBURGH, PENNA

УКРАЇНСЬКІ ФАРМЕРИ, як що ПЛЕКАЄТЕ КУРИ, купуйте малі КУРЧАТА, які виходять з яєць, тестованих одною з найкращих лябораторій Нової Англії, а то: Род Айленд Стейт Каледж, не як раз тому, що купуєте в українця, але тому, що з таких курей будете мати добрий прихід. На замовлення висилаємо почтою або експресом. Почавши від 31. січня нові курчата виходять що тижня. Хто живе ближче, найліпше най приїде в неділю. До вашої вподоби маємо курчата всякої роси. Пишіть по українськи або англійськи. Тепер найліпша пора на кури. За поясненням і ціну пишіть на адресу:

JOHN FEDOROWICZ,
9 SCHOOL ST., Телефон: Valley 690. WEST WARWICK, R. I.

ДУМАЙТЕ ПРО ЦІНУ!

Ми не жадаємо від тих, котрі до нас приходять, щоби вони забули про ціну, або не питалися за неї; ми з власної понуки цю справу підносимо.

Як кому на тім залежить, то може переконатися з власного досвіду, що наші ціни є якнайбільш умірковані; вони є приступні для кождої родини, без уваги на обставини.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City — 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5985 — Phone: Bayonne 3-0540

BATES & ANDERSON
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
HUDSON, N. Y. ТЕЛЕФОН: 172
Католицький асистент

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

ТРЕБА СПІЛЬНИКА до бизнесу чищення вікон, добре виробленого й постійно зростаючого, в Ню Йорку. Вимагається доброго досвіду в цьому бизнесі й референцій. Пишіть по подробиці на адресу: W. W. c/o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J. 40-2

НАЙДУТЬ ЗАНЯТТЯ

ПОШУКУЮ БУЧЕРА до роботи, чесного і тверезого. Голоситися листовно або особисто. Платня після умови. 39-41

ALEX MEAT MARKET,
867 N. Marshall St., Philadelphia, Pa.
О. Бережницький, власник.

ПАРОХІЯ св. Володимира в Палмертон, Па., пошукує кваліфікованого ДЯКОУЧИТЕЛЯ. Самотні мають першенство. Інтересуючі можуть зголоситись особисто або листовно на адресу: 39-41

JOHN KOLTONUK,
553 Hazard Rd., Palmerton, Pa.

ХРОНІЧНІ НЕДУГИ КРОВІ, НЕРВІВ І ШКІРИ, жолудка, нирок, мочевого міхура, загальне ослаблення, пухнення железів.

ЛІЧЕННЯ ГЕМОРОЇДІВ
НА БАЖАННЯ X-RAY
Поради Даром.
Екзамінація і Бадання Крови $2.00.
ЛІЧИМО РОЗШИРЕНІ ЖИЛИ
Гонорар приступний

Dr. BURTON DAVIS
415 LEXINGTON AVENUE,
Cor. 43rd St., Fourth Floor,
NEW YORK CITY.
ГОДИНИ днями: від 9 рано до 7:30 вечером. В четвер від 9 до 4. Неділями і святами від 10 до 1.

БОЛІНІГ

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болючі ноги, флєбітіс (запалення жил), напухлі або болючі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими европейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 ввечір, в понеділки і четверги від 1 до 8:30 ввечір. Нема урядових годин у неділі.

Dr. L. A. BEHLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ.

DR. M. SMITH
NEW ADDRESS
224 E. 15th ST., NEW YORK
Between 2nd & 3rd Aves.
Hours: 12—2, 6—8.
Tel.: STuyvesant 9-1679

Даром пробка зілля

МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на недомагання шлунка й випробували коштовні ліки й зела, а не найшли полекші. Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Милертон, котрих не запарюється ні вариться, а споживається в натуральній формі. По вжитті пробки переконаетеся, як скуточно ділають в недомаганнях таких, як квасц шлунка, ґази, нестравність, запір, брак апетиту, біль голови й інші недомагання, котрі походять зо злого травлення. Щоби переконатися, пишіть по пробку.

Спеціяльна Оферта
по знижених цінах.

[ ] $1.00 за 1 коробку Мілертону.
[ ] $1.50 за 2 коробки Мілертону.
[x] $2.00 за 3 коробки Мілертону.

Питайте за зіллям Мілертон у вашій сусідній аптиці, а як там його не мають, то пишіть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U.,
P. O. BOX 628, NEWARK, N. J.

Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable. Ці ціни важні лише при замовленні просто з головного офісу.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ Й ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з цею прегарною металевою труною, двома автами, караваном, бальсамуванням, вживанням Похоронного Дому і т. д. $295.00

Все, чого треба, з виїмком одіння й належитостей за церковну відправу й цвинтар.

S. KANAI KAIN
433 State St., Perth Amboy, N. J.

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
Main Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

Branch office (Філія):
969 SOUTH BROAD STREET,
TRENTON, N. J.
Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150
Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel.: Melrose 5-6577

Щоби червоний колір на матерії гінбем не приблід при першім пранню, належить замочити матерію в воді, додаючи до неї бораксу.

Тиснення в вашім автомобілевім циліндрі, коли горить газоліна, є більше як вага коня.

ТАРЗАН, ч. 232. Визов.

WHEN TARZAN SAW THAT NOTHING COULD FORCE THE GIRL TO REVEAL WHERE SHE'D HIDDEN TOMMY, HE RELEASED HER.

Тарзан, побачивши, що ніщо не наклонить Тарзелі сказати де знаходиться хлопець, пустив її з рук.

"YOU MAY GO," HE SAID; "BUT WHEREVER YOU GO I SHALL FOLLOW YOU."

„Ти можеш собі йти", заговорив він по хвили. „Але знай, що там де ти підеш, там і я слідуватиму і тебе з хлопцем знайду".

GLOATING OVER HER VICTORY, TARZEELA COOLLY S[HOULD]ERED HER KILL.

Тарзеля у відповідь на це змірила Тарзана від стіп до голови очима. Далі поволи підняла з землі вбиту газелю.

THEN WITH A ROGUISH, CHALLENGING SMILE, SHE TURNED. "I'M GOING BACK TO THE BOY, BUT YOU WON'T BE ABLE TO FOLLOW ME!"

По хвилі мовчанки з дещо глумливим тоном вона відповіла: „Я йду назад до хлопця, але ти не зможеш слідкувати за мною".